

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเป็นมนุษย์นะ ถ้าเราอยู่คนเดียวในโลกเราจะว่าเหว่มาก เราจะอยู่ด้วยตัวเราเองคนเดียวไม่ได้ แต่เวลาอยู่เป็นสัตว์สังคมมันก็มีความกระทบกระทั่งกัน เห็นไหม นี่สัตว์มนุษย์ แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติโลกนี้มีเหมือนไม่มีเลย มีเราคนเดียว เวลาจิตมันสงบเข้าไปนะมันเป็นหนึ่งเดียว เอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น มีเราคนเดียว แต่ถ้าเป็นสังคมของมนุษย์มีเราคนเดียว เราจะไปพึ่งพาอาศัยใคร? เราจะว่าเหว่มาก เราจะไม่มีที่พึ่ง แล้วเราจะไม่มีผู้ช่วยเหลือเอื้องาน

นี่โลกมันมีความคิด เวลามันออกมาเป็นอาการของจิตมันคิดอย่างนั้น อาการของจิตมันคิดออกมา มันเป็นความรู้สึกของมันออกมา แล้วมันเป็นความกลัว ความกล้า ความระแวง ความสงสัย ความต่างๆ นี่มันออกมาจากจิต เวลาย้อนกลับไปจิตเป็นสมาธิ ย้อนกลับไปเป็นตัวของมันเองนะ ย้อนกลับเป็นตัวของมันเองมันจะไม่มีอาการกลัว ไม่มีอาการอะไรทั้งสิ้น แต่ก่อนจะเข้ามีอาการกลัว เช่น เวลาจิตมันจะเข้าสมาธิมันจะตกจากที่สูง มันจะวูบขนาดไหน เราจะกลัว

กลัวก็คืออาการของใจใช่ไหม? อาการของใจทั้งหมด สิ่งนี้เป็นอาการของใจทั้งหมด สิ่งที่เป็นอาการของใจ เวลาเป็นปกติของเราเราก็กลัวของเรา คุณเวลาเราไปในที่ที่เราไม่เคยไปเราก็กลัวหลง กลัวพลัด กลัวพรวด กลัวไปทั้งหมดเลย ความกลัวอย่างนี้มันเกิดจากความลังเลสงสัย เกิดจากอวิชชา เห็นไหม แต่ถ้าคนเคยเข้าสมาธิได้ คนเคยผ่านอาการอย่างนั้นมา ในสถานที่นั้นเราเคยเข้าไปแล้ว สถานที่นั้นเป็นที่สงบร่มเย็น สถานที่นั้นไม่เป็นสถานที่อันน่าระแวงเลย

จิตมันจะวูบขนาดไหน มันจะเป็นไปขนาดไหน ถ้ามีสติสัมปชัญญะนะ ครอบสติไปเรื่อยๆ กำหนดพุทโธไปเรื่อยๆ มันจะเข้าถึงตัวมันเอง ถ้าเข้าถึงตัวมันเอง นั่นแหละอยู่คนเดียวในโลก เราที่อยู่คนเดียวในโลก โลกนี้ไม่มีเลย มีเพราะมีเรา โลกนี้มีเหมือนไม่มี ไม่มีทั้งสิ้นเลย เห็นไหม เวลาจิตเป็นสมาธิขึ้นมามันเป็นสภาวะแบบนั้น นี่เป็นสัจจะความจริงนะ แต่เวลาจะเข้าก่อนจะเข้าสมาธิ ก่อนที่จิตมันจะเป็นสมาธิ ก่อนที่มันจะถึง เหมือนกับรวบรวมแห เราทอดแหไป เราจะดึงแหขึ้นมา เราต้องย้อนกลับมา แหมันจะรวบตัวเข้ามา

อาการของใจมันคือธรรมชาติของมัน พลังงานทั้งหมดมันส่งออก พลังงานทั้งหมดมันต้องมีความคิดออกไป ความคิดอย่างนี้ถ้ามันเป็นปัญญา เป็นวิชาชีพมันก็เป็นโลกียปัญญา เป็นปัญญาที่เราแสวงหา แสวงหามาเพื่ออยู่เพื่อกิน แสวงหามาเพื่อครอบครัว เพื่อวงศ์ตระกูล นี่คือสัญชาตญาณของมนุษย์ไง แล้วเวลามันมีกิเลสที่มันนอนเนื่องในสันดานมา เวลามันคิดออกไป มันคิดไปด้วยกิเลสด้วยมันก็มาทำร้ายตัวเอง เห็นไหม คิดแล้วมีความทุกข์ คิดแล้วมาเหยียบย่ำหัวใจของตัวเอง ความคิดอย่างนี้เป็นกิเลส กิเลสมันออกมาจากหัวใจ มันเป็นอวิชชา มันเป็นเรื่องที่นอนเนื่องมากับใจ

ธรรมะ ธรรมะเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือคันขึ้นมา แล้วมันจะเกิดขึ้นมาเพราะมีความเชื่อ ความศรัทธา แล้วเราอยู่ในวัฒนธรรมของชาวพุทธ ปลูกอยู่ในน้ำ วัฒนธรรมชาวพุทธเหมือนน้ำ เหมือนแหล่งที่อยู่อาศัย แล้วเราเกิดมาในแหล่งที่อยู่อาศัยของชาวพุทธ วัฒนธรรมชาวพุทธ แล้วเราก็ก่อนแต่เรื่องประเพณีวัฒนธรรม ปลูกอยู่ในน้ำมันก็ไม่รู้จักน้ำ คุณติอย่างสัตว์ สัตว์ป่ามันอยู่ในป่า มันกินใบไม้หมดเลย จนให้เขาเห็นตัวมัน จนพรานป่ายิงมันได้ อยู่ในน้ำก็เหมือนกัน ขับถ่ายในน้ำจนให้น้ำนั้นเสีย พอ น้ำนั้นเสียขึ้นมา น้ำนั้นไม่มีประโยชน์กับตัวเราเอง

นี่ก็เหมือนกัน ในชีวิตของเรา ในสังคมของชาวพุทธเรา เราก็ก่อนแต่เรื่องประเพณีวัฒนธรรม เราว่าเป็นชาวพุทธๆ เราทำกันไป เราก็ก่อนแต่ตามกระแส เห็นไหม นี่เราทำลายวัฒนธรรม ทำลายจริงๆ เลย เพราะอะไร? เพราะเราไม่เข้าถึงสัจจะความจริงใจ ถ้าเราเข้าถึงสัจจะความจริง เห็นไหม เราย้อนกลับมา ย้อนกลับมาถึงตัวของเราเอง ถ้าย้อนกลับมาถึงตัวของเราเอง ย้อนมาที่ใจของเรา ใจของเราเท่านั้นนะ ทุกข์เพราะเรานะ สังคมเป็นอย่างนี้ สภาพธรรม กรรมร่วมกันมาเป็นสภาวะ เป็นสังคม เป็นต่างๆ เป็นโลก

นี่อจินไตย โลกนี้เป็นอจินไตย นี่โลกนอก โลกใน โลกภายนอกเราต้องอาศัยมัน แต่โลกจากหัวใจของเรา โลกจากภายใน โลกทัศน์ ความเห็นของเรามันให้ความทุกข์เรามากกว่าโลกข้างนอกอีก โลกข้างนอกเราตีโพยตีพาย แต่โลกข้างนอกบีบคั้นเราทั้งนั้นเลย โลกข้างนอกนี่เป็นสิ่งที่จุดกระชากให้เราไม่มีโอกาสต่างๆ นั่นมันเป็นโอกาส เป็นการเกิด เกิดในสิ่งที่โลกเจริญ โลกมีวิฤติต่างๆ นี่มันเป็นเรื่องของกรรม นี่เรื่องของโลกนะ แล้วเวลาเราประพฤติปฏิบัติกันนี้ เชื่อตามประเพณี เชื่อตามวัฒนธรรม

เราเป็นเถรวาทนะ เราเป็นเถรวาท เห็นไหม เถรวาทคือหินยาน เขาว่าคับแคบนะ คับแคบเพราะอะไร? เพราะเราไม่ไปตามกิเลสไง เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราทำทาน ศีล ภาวนา ถ้าเป็นพระก็ศีล สมาธิ ปัญญา นี่สภาวะแบบนี้เป็นสัจจะความจริง แต่วัฒนธรรมเดี๋ยวนี้ โลกมันแคบ พอโลกมันแคบสิ่งต่างๆ มันจะไหลเวียนมาด้วยวัฒนธรรม

วัฒนธรรมของมหายาน เห็นไหม นี่สว่างโพล่งๆ จะเป็นทางลัด เป็นต่างๆ เราคิดกันไปเอง เราคิดของเรากันไปเอง แต่มันไม่ใช่หรือก วิธีการกับเป้าหมาย เวลาพระอัสสชิเทศน์ เย ธมมา กับพระสารีบุตร นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนไปหาเหตุนั้น”

นี่ก็เหมือนกัน สิ่งที่เขาพูดมันเป็นเหตุทั้งนั้นแหละ แต่เราไปตีเหตุเป็นผลกันไง เราถึงทำไม่ได้ไง นี่ต้องครองอารมณ์สภาวะให้เป็นอย่างนั้น เป็นโศดาบัน เป็นสกิทา เป็นอนาคา เราไปครองอารมณ์ คุณถ้าเราเป็นประชาชน เราไปแต่งชุดข้าราชการออกไป แต่งตำแหน่งอะไรก็แล้วแต่ออกไปเราเป็นปลอมไหม? มันไม่มีสิทธิใช่ไหม?

นี่ก็เหมือนกัน เราไปครองอารมณ์ อารมณ์นั้นมันก็เป็นอารมณ์ของโศดาบัน สกิทา อนาคา ใช่ว่าเราคิดได้ พระโศดาบัน เห็นไหม ละสักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส เราก็อวเราไม่สงสัย เราว่าเราไม่สงสัย...โอ้เราว่านั่นแหละมันสงสัย เพราะอะไร? เพราะเราเปลี่ยนอารมณ์ของเราไป แต่ถ้าเป็นการประพฤติปฏิบัติ คุณสีในกรรมฐานของเรา การฟังธรรมนี้สำคัญอย่างยิ่งนะ เพราะอะไรรู้ไหม? ขณะที่ฟังธรรมจิตมันเป็นไปด้วย เหมือนผู้ใหญ่จูงเด็กเลย

พูดถึงเวลาครูบาอาจารย์ หลวงปู่มั่นท่านเทศน์ เห็นไหม เทศน์ตั้งแต่เรื่องพื้นๆ ขึ้นไปก่อน เพราะอะไร? เพราะมีพระใหม่ๆ เข้ามาต้องวางพื้นฐานด้วยสัมมาสมาธิ ด้วยการทำให้หัวใจให้สะอาดก่อน ด้วยการปรับพื้นที่ก่อน เราจะก่อสร้างสิ่งใดๆ ถ้าเราไม่มีพื้นที่การก่อสร้าง เราจะสร้างอะไร? จะสร้างไว้ที่ตรงไหน? นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะของเราจะเอาไว้ที่ตรงไหน? ธรรมะของเรา ความสุขความทุกข์ของเรา แล้วผลเป็นอริยมุขของเรา อริยทรัพย์ของเราจะเอาไว้ตรงไหน?

นี่เราไม่มีความรู้สึก อารมณ์มันแปรปรวนจะเอาไว้ได้ไหม? มันก็ต้องไว้ที่หัวใจใช่ไหม? เพราะอะไร? เพราะหัวใจเป็นภวาสวะ เป็นภพ ภพนี้มันเป็นสถานที่ตั้ง ความคิดเกิดจากภพ เกิดจากหัวใจนี้แหละ ความคิดมันเกิดมาจากไหน? ความคิดนี้เกิดดับๆ จากที่ไหน? แล้วมันขึ้นมา

จากไหน? เป็นนามธรรม แต่นามธรรมมันมีนะ มันมีกวางสวะ มีภพ ถ้าไม่มีภพไม่มีการเกิด กวางสวะ ตัวภพตัวนี้ ตัวภพ ตัวเกิดตัวตายตัวนี้สำคัญมาก แล้วถ้าเกิดมันทำความสงบ นี่ทาน ศีล ภาวนา มันต้องมีการสนใจ มันต้องมีการตั้งสติ เพราะมรรค ๘ เห็นไหม สติชอบ สมาธิชอบ ความเพียรชอบ ปัญญาชอบ สิ่งที่ชอบ ชอบตรงไหน?

สิ่งที่ชอบ อันนั้นที่เขาว่ากันนั้นเป็นวิธีการ เป็นเหตุ แล้วเราเข้าใจผิดกัน เราเอาเหตุนี้เป็นผล พระไตรปิฎกนี่เหตุทั้งหมดนะ เพราะไม่ได้พูดถึงผลไว้ ถ้าพูดถึงผลไว้มันจะมีการคาถาหมาย มันเป็นตัวหาซ้อนค้นหา ค้นหาความทะยานอยากของมนุษย์ต้องการแต่สิ่งที่ดีทั้งนั้น เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเราเชื่อครูบาอาจารย์ เชื่อปัญญาคุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่ถ้าพูดถึงสุขใดเท่ากับความสงบไม่มี เราก็มองสงบแล้วหันทับหญ้าไว้ กดไว้ๆ ว่างๆ ว่างๆ

ว่างๆ อย่างนั้นขอนไม้มันก็ว้าง ภูเขาเตลาก็ว้าง สิ่งที่เป็นวัตถุมันว้างหมดแหละ มันไม่มีความรู้สึกหรืออก แล้วมันว้างมันเป็นอะไร? เพราะมันไม่มีความรู้สึกใช่ไหม? แต่ความว่างของเราความว่างที่ไม่มีเจ้าของ ความว่างที่ไม่มีสติ ความว่างที่ไม่มีคนจัดการ เราบริหารจัดการ ความว่างของเรา เราจะจัดอย่างไร? ถ้าจิตมันตั้งมันเข้ามามันจะมีสติของมันเข้าไป ถ้ามีสติเข้าไป ความว่างของเราว่างโดยตัวมันเองนะ ขอนไม้มันไม่มีความรู้สึก แร่ธาตุมันไม่มีความรู้สึก แต่ธาตุรู้มันรู้สึก

ความว่างที่รู้สึก ความว่างที่มีความเข้าใจ ความว่างที่ควบคุมได้ สิ่งนี้มหัศจรรย์มาก แต่จิตเป็นสมาธิก็มหัศจรรย์จนมีคนละเมอเพื่อพากันไปว่าสมาธินี้เป็นนิพพาน ความสงบของใจนี้เป็นนิพพาน ความสุขอื่นใดเท่ากับความสงบไม่มี แต่ความสงบจากความนึกคิด ความสงบจากโลกีย์ปัญญา แต่ความสงบจากกิเลสละ? กิเลสที่มันยุเหยในหัวใจ คุณสันทัดค้นหา นางอรดี นี่ความโลภ ความโกรธ ความหลง เห็นไหม แล้วพญามาร ให้อ้าวอยู่เฉยๆ นั่นนะ ตัวสิ่งนั้นคือตัวพญามาร ตัวเรื่อนยอด

“มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา”

ความดำริ ความคิดกับดำริเหมือนกันไหม? มารเอ๋ย เธอเกิดจากความดำริของเรา นี่เวลาเราดำริ เราดำริยังไม่ทันคิดเลยมารมันมาแล้ว เพราะมารมันเกิดแล้ว มารมันเกิดเพราะอะไร? เพราะจิตสกปรก แม้แต่เป็นสมาธิอยู่ที่สกปรก เพราะอะไร? เพราะมันเป็นเหมือนกับตะกอนใน

แก้วน้ำนั้นมันนอนกัน ถ้ามันขยับ เห็นไหม นี่ตะกอนถ้าไม่ได้ขยับ ตะกอนนั้นมันก็นอนกัน แต่พอมีการเคลื่อนไหวตะกอนนั้นก็ต้องลอยตัวขึ้นมา

นี่ถ้าไม่ได้คำริ ไม่มีความคิด กิเลสมันออกไหม? มีความคำริ มีความคิด กิเลสมันตามมาไหม? เห็นไหม มันออกมาอย่างนั้นเพราะอะไร? เพราะมันยังไม่สะอาดบริสุทธิ์ด้วยอริยมรรคมีอันสิบสอง ประการ มันสะอาดบริสุทธิ์ด้วยการหินทับหญ้าไว้ ก็ตะกอนนอนกันไง แล้วเวลาตะกอนนอนกันนั้นก็ เป็นธรรมดา จนเคลิ้มกันนะว่าเป็นนิพพานได้แล้วกันแหละ นี่มันเป็นความสุขนะ ความสุขที่ว่า เราเคยฟังชาน คูลิเราอาบน้ำห้องต่างน้ำมา แล้วเราได้ไปชำระล้างร่างกายนี้สะอาดเรามีความสุขไหม?

นี่ก็เหมือนกัน เราเคยฟังชาน เราเคยมีความสุขทุกขั้วมาหาศาลในหัวใจเลย แล้วมันปล่อยวางมีความสุขไหม? มีความสุขแน่นอน แต่ความสุขอย่างนี้เป็นความสุขแบบโลกีย์ปัญญา ความสุขแบบฤทธิชีพรอง ความสุขแบบการเหาะเหินเดินฟ้า ความสุขอย่างนี้เป็นความสุขเป็น อนิจจัง ความสุขที่ตั้งอยู่บนการเปลี่ยนแปลง แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นความสุขที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง อฐานะที่จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงอีกแล้ว แล้วมันเกิดมาจากไหนล่ะ? มันเกิดมาจากไหน? ถ้ามันไม่เกิดมาจากวิธีการ ไม่เกิดมาจากการกระทำ ถ้าไม่มีมรรค ญาณขึ้นมา มันจะทำมาได้ยังไง?

นี่สิ่งที่เป็นมรรคญาณ เหตุวิธีการ แล้วนี่อริยสังขัมเป็นเหตุ แล้วผล ผลกลั่นมาจากอริยสังขัม เห็นไหม จิตมันกลั่นออกมาจากทุกขั้ว สมุทัย นิโรธ มรรค มรรคมันเป็นอย่างไร? มรรค นี่ สัมมาอาชีวะเลี้ยงชีพชอบๆ เลี้ยงชีพชอบอย่างนี้มันเลี้ยงธาตุดังนั้น มันเลี้ยงชาติตระกูล มันไม่ใช่ เลี้ยงการปราบกิเลส การฆ่ากิเลส ถ้าเลี้ยงชีพชอบอย่างนั้น ความคำริ เห็นไหม ความคิด ความคิด ผิด ความคิดถูก ว่านี่เดินมรรคผิด เดินมรรคถูก เลี้ยงชีพผิดนี่มีจามรรค มันเป็นมิจฉานะ ความเห็นอย่างนี้เป็นมิจฉา มันทำลายโอกาสของเรา ถ้ามันเป็นสัมมา เห็นไหม มันจะเกิดสติจะ ความจริงขึ้นมา มันจะเข้าไปชำระกิเลสอย่างไร?

นี่มันต้องวิธีการอย่างนี้ไง วิธีการอย่างนี้เพราะมันมีการเดินตัวไป นี่มรรคญาณ เห็นไหม มรรคญาณ ฟังคำว่ามรรคญาณสิ ปัญญามันหมุนไปมันหมุนไปที่ไหน? มันหมุนไปที่กวางสวะ มันหมุนไปที่ใจ นี่ความคิดจากใจ ความคิดจากสมอง ความคิดจากสมอง ความคิดจากสุดมย ปัญญา สติ ความจำ ความคิดจากสมอง สมองถ้าไม่มีหัวใจสมองมันก็ตาย สมองตายก็คิดไม่ได้

อีกแหละ สมอง นี่ความคิดจากสมอง ความคิดโลกๆ นี่คิดจากสมอง แต่ต้องเกี่ยวด้วยหัวใจ ถ้าไม่มีพลังงานคิดไม่ได้ ความคิดจากสมอง ความคิดแบบจินตนาการ จินตนาการเกิดจากประสบการณ์ เกิดจากการกระทำ จินตนาการ เห็นใหม่ แล้วเกิดภวานามยปัญญา

จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา แล้วนี่มรรคญาณๆ มรรคญาณเกิดจากไหน? มรรคญาณเกิดจากไหน? นี่ศาสนาพุทธสำคัญตรงนี้ ศาสนาพุทธมีคุณค่ามหาศาลเลย เห็นใหม่ ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาฟังธรรมๆ นี่เบื่อมากเลย พูดแต่หนีพวาน พูดเรื่องนรกสวรรค์ ไม่พูดถึงร่ำรวย ร่ำรวยมันก็ร่ำรวยได้ ร่ำรวยด้วยการถือโกงก็ได้ ร่ำรวยด้วยสัมมาอาชีพะก็ได้ การร่ำรวย ร่ำรวยมันเกิดจากการกระทำ ร่ำรวยมันเกิดจากวาสนา ความร่ำรวยมันก็อยู่ในผลของวิญญูะ มันก็เกิดดับๆ มันรวยแล้วก็จน จนแล้วก็รวย ก็ผลัดกันอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วมันคงที่ใหม่ล่ะ?

แต่ถ้ามีอริยสังข์ อริยสังข์เกิดจากภายในมันคงที่ สิ่งที่ยึดที่มันอยู่ในหัวใจของเรา ศาสนาพุทธยืนยันตรงนี้ไง จะมั่งมีศรีสุข จะทุกข์จนเจ็ญใจขนาดไหนมันเป็นเรื่องของสภาวะกรรม มันเป็นเรื่องของสถานะการเกิด การเกิดและการตาย สิ่งนี้มันคือการเกิดการตายด้วยกรรม ไม่ใช่คนดีด้วยการเกิดและการตาย คนดีด้วยการกระทำ คนดีด้วยหัวใจ คนดีด้วยจิตที่มันเกิดภวานามยปัญญา ดีชั่วมันอยู่ที่นี้ ดี ชั่ว คิดดี คิดชั่ว ความดีความชั่วมันอยู่ที่ความรู้สึกนี้ต่างหากล่ะ

ไอ้การเกิดและการตายนี้เกิดมาเป็นใครก็ได้ เรามีการเกิดและการตาย กรรมพาเกิด บุญพาเกิดก็เกิดมาเป็นเรานี้แหละ แล้วเราคิดดีคิดชั่วของเรา ในหัวใจของเรา เราจะพัฒนากันตรงนี้ไง เรามีโอกาสทุกคน เกิดชั่ว เกิดต่ำเกิดต้อยขนาดไหน ถ้ามันทำสิ้นสุดแห่งทุกข์ มันก็สิ้นสุดแห่งทุกข์เหมือนกัน เกิดสูงส่งขนาดไหน ถ้ามันทำสิ้นสุดก็คือสิ้นสุดเหมือนกัน แล้วเกิดสูงส่งแล้วไม่ทำล่ะ? เกิดสูงส่งแล้วที่เราสูงส่ง สูงส่งด้วยความสำคัญ สูงส่งด้วยความยึดมั่น สูงส่งด้วยทิฏฐิมานะ มันไม่สูงส่งโดยความเป็นจริง

ถ้าสูงส่งด้วยความเป็นจริงมันสูงส่งที่หัวใจ เห็นใหม่ อยู่ที่ไหนมันก็มีความสุข อยู่ไหนไม่มีมีความสุข ที่ไหนก็มีมีความสุขในหัวใจ นอนอยู่ในตมก็มีมีความสุข ใจนี้มีความสุข แล้วมันอยู่กับเรานะ

นี่อย่าประทุษร้ายชีวิตของเรา อย่าประทุษร้ายโอกาสนะ เกิดมาพบพุทธศาสนา พุทธศาสนามีโอกาสขนาดนี้ หน้าที่การงานก็ทำ มันต้องทำหาอยู่หากิน หาเลี้ยงชีวิตเข้าไป นี่เลี้ยงชีวิต แล้วเลี้ยงหัวใจไหม? เลี้ยงโอกาสของเราไหม? ถ้าเราทำของเราได้นะ มันจะทำของเราได้

มีโอกาสทุกคน ถ้ามีลมหายใจเข้าและลมหายใจออก อานาปานสติ ลมหายใจเข้าและลมหายใจออกเราไม่มีหรือ? ทุกคนไม่หายใจหรือ? ก็หายใจทุกคน มันก็มีลมหายใจทุกคน มีด้วยกันทุกคน แล้วทำไมไม่ทำ? ไปเอาแต่เรื่องของคนอื่น เรื่องของข้างนอก เรื่องของโลกๆ ใจ แล้วลืมตัวเอง ลืมหัวใจตัวเองนะ ไม่รักษาใจของตัวเอง

สมบัติที่เป็นแก้ว แหวน เงิน ทองนี้ แหม ถนอมรักษานะ แต่หัวใจตัวเองไม่ถนอมรักษา โอกาสของตัวเองไม่ถนอมรักษา ถนอมรักษาตรงนี้สิ แก้ว แหวน เงิน ทองมันเป็นแร่ธาตุนะ ที่โรงงานเวลาเขาทำงานเป็นแข่งๆ เพชรเป็นแข่งๆ เลยกะ ไอ้เรามีเม็ด ๒ เม็ด อยู่ ดูแลรักษาจะเป็นจะตาย แต่หัวใจนี้ไม่ดูแล ถ้าดูแลตรงนี้นั้นจะสำคัญ เขาจะมั่งมีศรีสุขเรื่องของเขา ถ้าหัวใจเราประเสริฐอยู่ที่ใจของเรา

นี่ศาสนาสำคัญตรงนี้ ศาสนาสำคัญ สำคัญที่ว่าเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา ศาสนาเกิดขึ้นมาจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศาสนากิ่งพุทธกาลเกิดขึ้นมาจากใจของครูบาอาจารย์ของเรา ตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นลงมา เราถึงมีครูบาอาจารย์คอยชี้นำนะ นี่มีผู้ถือคบเพลิงเดินนำหน้าเรา ถ้าเรายังไม่เดิน วันไหนคบเพลิงดับหมดคนนะ เราจะต้องหาเดินกันเอง แล้วเราจะเสียใจตอนนั้นว่าขณะมีคบเพลิงทางสว่างก็ไม่เดิน แล้วพอไม่มีทางเดินแล้วก็อยากจะเดิน จะต้องคลานกันไปเอง เอวัง